

Зінаїда Жванко

МІЙ БЕРЕГ

вірші

Олександрія 2011

Бібліотека газети
«Городской курьер»
Том III

ББК 84 (4УКР)6-5
УДК 82-1
Ж-41

З.В. Жванко. **Мій берег. Вірші.** Кіровоград: Центр.-Укр.
вид-во, 2011. -115 с.

Поетична збірка Зінаїди Жванко - це проста і в той же час вишукана лірико-філософська поезія. В її віршах є вічні роздуми – хто ми? що ми? Реальний і поетичний світ, в якому живе автор світлий і багатий. І вона дорожить цим світом.

Книга розрахована на широке коло читачів.

ISBN 978 966-1588-66-9

© Зінаїда Жванко, 2011

© Центральне українське видавництво, 2011

© ПП «Третяк», 2011

Передмова

Ігор Іванович Шкляревський, видатний російський поет, у 2002 році видав у Москві складену ним книжку під назвою «Провинциальная Поезия» (при цьому слово «Поезия» було винесено у заголовок з великої букви!), в якій він презентував читачеві вірші поетів із Сум, Саратова, Володимира, Олександрії, Костроми, Кемерово, Махачкали, Іркутська, Пскова...

І при цьому відмітив: «Не всі поети живуть у Москві». І дійсно, хороші поети живуть не тільки в столицях...

В селі Попельнастому на Кіровоградщині живе і працює вчителем Зінаїда Володимирівна Жванко.

Те, про що і як вона пише вже на протязі багатьох років у своїх віршах, - це, на мій погляд, гідна поезія. Вже у перших рядках збірки так відчуваєш:

*Не допускай
До серця суети.
В нас часу мало -
На Землі ми гості.
У тебе - я,
У мене - ти .
Й над нами
Вічні птахи
В високості.*

Як коротко, влучно, глибоко і експресивно висловлені одвічна думка і одвічні почуття...

До речі, образ птаха - лебеді, журавлі, лелеки, ластівки, чайки, два крила - один з найулюбленіших образів поетеси. Політ - її романтичний стан.

Реальний і поетичний світ, в якому живе Зінаїда Жванко, який вона тонко сприймає, - світлий і багатий, і вона дорожить цим світом.

*Вже день зістарився
І знову на відльоті.
І маятник
Відстукує життя.
Та я не в розпачі,
І навіть не в скорботі.
Цікавий світ,
Хоч і складне буття.*

В поезіях Зінаїди Жванко є і вічні роздуми - хто ми? що ми? як живемо, чим живемо? Все це притаманно кожному, хто у віршах прагне викласти свої думки, свої сумніви і болі...

В деяких віршах - просто настрої, але, як правило, хороший настрої, світлий, з надією і радістю щоденного життя, і передається він душевною інтонацією і так виразно. Прочитайте «Я на старому колесі сиджу...»

Ліричні, задумливі, лагідні і добрі вірші про природу «Календар показує на осінь», «Червона ягідка повисла на стеблині», «Журавлина осінь, журавлина...»

Вірші невеликі за формою. Хочеться багато з них цитувати повністю, не вириваючи окремих рядків:

*Дзвінкі осики вже напівпрозорі.
Дощі частіші.
Літо - в забуття.
Лише ті самі наді мною зорі,
І я так само - крапелька життя.
І я радію, знову я радію
І білим лебедям,
Й лелекам в високості,
І маю хоч маленьку, все ж надію
Вони заглянуть ще до мене в гості.*

Це справжні художні акварелі... Живою родинною пам'яттю, такою дочірньою і жіночою душею дихають вірші «Вишивала мама рушники», «Бабуньо, як часто сниться...»

У Зінаїди Жванко вірші не надумані, вони написані тому, що цього захотіла душа, їй (душі) треба було висловитись, заспівати щирою інтонацією і красивим вдячним словом...

Це проста і в той же час вишукана лірико-філософська поезія; про неї писати і говорити важко, її треба просто читати і переживати разом з автором, спокійно і вдумливо. Прочитати - і замислитись. І залишити в собі чисті, щирі і світлі думки і образи.

Може, в цьому і є одне із найбільш вагомих і потрібних людям покликань справжньої поезії.

Щасти Вам, Зінаїдо Володимирівно!

Поет Йосип Спектор.

Не допускай
До серця суєти.
Бо з нею прийдуть сумніви
І зливи.
У тебе - я,
У мене - ти.
І ми повинні бути
Цим щасливі.
Не допускай
До серця суєти.
В нас часу мало -
На Землі ми гості.
У тебе - я,
У мене - ти.
Й над нами
Вічні птахи в високості.

Календар показує
на осінь,
а фіалки сині -
на весну.
Вже сховались
в гнізда свої
оси.
І їжак у сні
теж заснув.
Я не сплю.
З дощем посидим трохи
та й розійдемося -
бо кожному своє.
Календар показує
на осінь.
Павутину павучок снує...

На землю упаду
Туманом теплим з моря
І загублю у просторі сліди.
Та думать буду,
Наче завжди поряд
Є, милий, ти.

На землю упаду
Листом осіннім з неба,
Загублена у просторі душа.
Знайдусядесь
На краєчку вірша.
І - буду знову
Думати про тебе.

Світлоликі і ясноокі
У зеленій мережці трав
Мріють яблука, аж допоки
Дощ осінній їх відшука.
Яблуневий, як подив, подих
І по саду, і навкруги.
Він туманом на чисті води,
На долини і береги.
І що знайдемо ми, і що втратим,
Де є справжнє, а де - пусте
Можна, мабуть, нам розпізнати,
Коли яблуко тихо росте.

Округлість форм -
І падаю в безодню.
Загостреність ночей -
І я лечу.
Чудово жити зараз
І сьогодні.
Чудово бачить,
Дихати, відчуть.
Все, що було,
Що буде, що минеться,
Все, що зі мною,
Все, що у мені -
Зберу до купи,
І змішавши серцем,
Перемелю
В життєвому млині.

Не ревнуй мене
До віршів.
З них тобі
Мережку вишию.
Там і чорні,
І червоні
Будуть стежки.
Придивляйся,
Як до мене,
До мережки.

Як жінка -
Грішна.
Як земля -
Свята.
Народжуюсь,
Вмираю,
Воскресаю.
Сьогодні - Квітка я,
А завтра - Птах.
А хто насправді,
І сама не знаю.

Обладунки мої - два крила,
Лебединий пронизливий крик.
Я у тому житті була
Колоском із зерняток-крихт.
Де паслись табуни немалі,
Де збирали врожай птахи,
Там росла я травою з землі,
Як покута за всі гріхи.
Сагайдак залишився без стріл,
Руки крилами стали враз.
Чи потрібен для птаха - стіл?
Чи ворожість чужинських рас?
Проминає снігами час.
Зараз птах я а не трава.
І з небес звертаюсь до вас,
Щоб почули мої слова.
Обладунки мої, Два Крила,
Урятуйте від зла і кривд.
Не поцілить нехай стріла
В колосок із зерняток-крихт.

Ці дні сумні однаково
Як ночі...
Змарніло листя,
Вітер холодніша.
І осінь шепче,
Щось сказати хоче,
Сушити хмари
На тополі віша.
О, ця осіння сива прохолода!
В саду ще не погасли
Хризантеми.
І зорі з подивом
Вдивляються у воду,
Коли є час,
І є для цього теми.
...А осінь шепче,
Щось сказати хоче...
Мелодії лунають,
Як відлуння.
Стихає річка,
В берег не хлюпоче,
І хмари висихають
В повнолуння.
Ці дні сумні однаково, як ночі.
Час без жалю розбризкує хвилини.
І дні осінні тихо щось шепочуть,
І сліз своїх розгублюють краплини.

Л'ється тиха осінь за вікном,
А в душі ще пламеніє літо.
І думки сплітаються вінком,
І любов'ю серце перевите.
Почуття вогненно так живуть!
І я знаю - підпалив їх жовтень,
Щоб пізнати глибину і суть
Й перетерти цей вогонь на жорнах.
Так одержиться із пломеню мука
Та, що зветься - сонячна живиця.
І тримає світ цей на руках
Осінь - синьооку чарівницю.
Я візьму в долоні жовтий лист,
І як пташку, випущу на волю.
Він летітиме, летітиме й колись
Перетвориться в чиюсь племінну долю.

Мріючи задумливо крилом,
Тихо осінь пропливає над селом.
Кольорами бабиного літа
Жовтень щедро по землі розлитий.
Наді мною й вище - у блакиті
Ніжні-ніжні срібно-білі ниті.
Що то осінь - шиє, вишиває?
Чи в клубочки нитки ті збирає?
Потім, мабуть, передасть подрузі -
Зимонькі - зимі. І в завірюсі
Зітчуться у ковдру білі ниті.
Й будуть спати землі обігріті.

Він і вона.
Вечірня кава.о
Приємна тиша.
І лукаво
Кидає погляд
З неба зірка.
І як підрамник -
Їм одвірки.
І ніч танцює
З вітром танго.
(І проситься у риму «манго»)

Він і вона.
Неквапна осінь
Малює запахи
Й дими
І їх оздоблює людьми,
Що каву п'ють -
Малі краплинки.
Змішались почуття
І вчинки
На крихті-острові Земля.
(Зупинимось на ноті «ля»).

Укрила осінь
Квітом золотавим
Весь світ навкруг -
Світ марно марить літом.
Кінця нема
Ні звабам, ні забавам -
Оцім осіннім
Кленам-сонцям-квітам.
І небо є -
Тумани ще далеко.
Ще цілий день,
А може два, чи більше...
Ще пролітають високо лелеки.
І є життя.
Без всяких перебільшень.

Цю душу полум'я тримало
В жарких розпачливих тенетах.
А їй здавалось мало, мало -
Вона згорала у сонетах.
І знову з полум'я святого
Росла здивована і чиста.
І знову йшла на ту ж дорогу -
В вогненну муку...
О, Пречиста!

І час для нас,
І сенс для нас,
І простір?
Примарність дій
В осінньості цнотливій.
З'являється з туману
Твоя постать
Чи з крику журавлів
Осіннього відпливу?
О, ці географічні
Трактування!
Вони - ніщо
В порівнянні
З двобоєм,
Що я веду
В процесі коливання
Між «Ти» і «Я»,
Між мною і собою.

Яка жага!
Та сонце вже над обрієм -
Премудрість дум
І витонченість мрій.
Крізь пальці капле,
Те вино, що здобрене
Моїм передчуттям
Твоїх надій.
Пригублю й я
Із пригоршень краплину,
Бо спрага так
І гнобить, і пече.
Ну а тоді
Розправлю віти-крила
І полечу.
На зустріч із дощем.

Цілую пальці,
Як на флейті граю.
І з кожним звуком
Я тремтливо завмираю.
Яка та музика?
Для тебе -
Що вона?
Чи просто так звучить,
А чи сповна?
Чи в ній ти весь,
Чи чуєш звуки ті?
Вони не десь,
А в нашому житті.
Сніги, сніги.
Байдужі і холодні -
На річці,
На дахах,
На «вчора»,
На «сьогодні»,
На сухостої трав,
На стежці,
На вербі.
Світ білим-білим став,
Освітлений в журбі.

Я першій самоті
Побачення призначу,
І, дивлячись в вогонь,
Від гіркоти заплачу.
І, дивлячись в вогонь,
Я засміюсь (чи ж смішно?)
Мов дотиком долонь,
Багряне листя ніжить.
По другій самоті
Нічого не залишу.
Вогонь бажань вже згас -
Бринить прозора тиша.

Пливем в човні
Поміж очеретами.
Погойдується
Синява води.
Хлюпоче Місяць
Крилами під нами.
Але лиш тільки
Погляд підведи -
Він і на небі
Золотим кружалом.
Звисока дивиться,
Як ми внизу снуєм
Та зорі згукує,
Що в річці заблукали,
Милується,
Як воду хмара п'є...
А ми в човні -
По зорях синьооких,
Над Місяцем
Мандруємо, допоки...

Журавлина осінь, журавлина.
Журавлина пісня
Тужно лине.
Журавлині крила -
В небесах.
Журавлина
На траві роса.
І в журбі осінній -
Над дахами -
Сонце - з журавлиними вітрами.

Дзвінкі осики
Вже напівпрозорі.
Дощі частіші,
Літо - в забуття.
Лише ті самі
Наді мною зорі,
І я так само -
Крапелька життя.
І я радію,
Знову я радію
І білим лебедям,
Й лелекам в високості.
І маю хоч маленьку,
Все ж надію -
Вони заглянуть ще
До мене в гості.

В сірій засмученій осені,
Де вже відплакали ластівки,
Все ж у повітрі ще дихає
Кленів гаряча пора.
І біля ніг вірно лащиться
Листя, що коло двора.
Вдосвіта біло на травах,
В річці вода все густіша
Й пити приємно каву
В такій світанковій тиші...
Осики чи в листі, чи в птахх -
І дим по-осінньому пахне...

Серпи сховали -
Серпень догорає.
Вже перше літо бабине кружляє
Туманними клубами по воді,
А над водою - трави молоді
Та щем осінній...
Від подихів туманних,
Від павутини
З росяним зерном,
І від дощів неквапних
За вікном.
Осінній щем
Від сонячного клену,
Від голосів пташиного прощання,
Від павутини,
Що на скронях в мене,
Від зовсім не осіннього бажання.

Проза. Проза.
Ми одні.
І годинник на стіні
Не розрадить, не врятує.
Тиша душу
Нам гвалтує.
Тихо - квіти на вікні.
Тихо йдуть за днями дні.
Ми - шукаєм.
(Чи знаходим?)
Тихо кіт по хаті ходить.
Проза, проза -
Все одно.
Вечір падає в вікно...

Осіння синя самота
Мені у душу заліта.
І сонним спокоем сови
Сидить, не йде із голови.
Сезонно, сонно, навмання
Вже птахи в небі десь дзвенять.
В zenіті сонце золоте,
Гаряче, але вже не те.
Тому, що синя самота
Йому у душу заліта.

Тремтить душа.
Що думаю, що бачу?
Осінь сонце вже над головою.
Не по-осінньому
Все рідше й рідше плачу.
І дивно -
Не шукаю ще спокою.
Спокуса і спокута
Ходять біля.
Палке й болюче
Сиплеться під ноги.
І пір'я лебедине,
Біле-біле,
Відбілює жалі всі і тривоги.

Соната. Скрипка.
Музика в ночі -
На струнах дощових,
На крилах вітру.
Не говори,
Будь ласка, помовчи,
Й прийми, що чуєш,
Все на Божу віру.
Не говори нічого,
Не хвали.
Благай лиш,
Щоб усеньку нічку
Лунала музика,
Та дощ щоб лив і лив,
Не загасивши
Мерехтливу свічку.

Вишивала мама
Рушники -
Все бузок
Та макові квітки.
А бабуня
Сіяла нагідки
Та шептала,
Як хворіли дітки.
Та збирала влітку
Різні трави,
Готувала ліки з них
Наславу.
Все, що маю
На душі -
Від них.
І хоч слід їх
У безодні зник -
Є Нагідки, Доля і Рушник.

Твої вуста
Як запах полину -
Гіркі й жадані.
Я їх не мину.
До них я лину,
П'ю із них вогонь,
В твою долину,
До твоїх долонь,
До слів твоїх,
До небості очей,
До погляду
І до вогню речей.

Пронизливо,
Як ятагана мах,
Кидаєш погляд.
Смуток у очах
ховаєш глибше,
Десь на дно ночей.
Але кричу,
Бо він мене пече.
Я знаю, знаю -
Винна. Не суди.
Та очі дивляться
Болюче в душу досі.
Загублені в ночах наші сліди.
Дощем їх змиє сіроока осінь.

Клястись не треба,
Все мине і сплине.
Все - мить, все - подих,
Все - без вороття.
Вже журавлі
За обрій знову линуть
Й листи у вальсі
Із дерев летять.
І ми такі ж -
У Всесвіті піщинки -
Підхопить вітер,
І немає нас.
То що ж тоді
і почуття, і вчинки?
Легке кружляння,
Швидкоплинний вальс?

Пробач - невинна,
Я без думок всевладних.
Пробач - причина
Така сумна й тендітна.
Не варто слів всіх говорити.
Марно. Їх так багато,
Що нема де діти.
Тобі не обіцяла я нічого
І в тебе не просила ані йоти.
Ти сам приніс
І кинув сам під ноги
Жагу, бажання, крапельки скорботи...
Мені так жаль.
Та що зробити можу?
То воля неба, чи чиясь провина,
Що ми зустрілись.
Мабуть було треба,
Щоб так було.
Але всеж я не винна.

Було, було
І ще багато буде -
Спіральних форм
Багато у безодні.
Чи звірі ми?
А може все ж ми - люди?
Гарячі, як вогонь?
Ніякі?
Чи холодні?
І як нам бути?
Кожний з нас під маскою.
Як розпізнати -
На якому крузі?
І чи життя - то мінімум?
Чи - максимум?
Чи смішно нам,
Чи ми в великій тузі?..
Виток, виток.
І ще раз закрутило.
Чи вниз, чи вгору,
Падіння чи політ?
Було, було
І ще багато буде
Вагань і сумнівів.
Поки трива політ.

Чи сміх, чи гріх?
Я купана в любистку.
Бабуня говорили,
Чаклували.
Все їм здавалось,
Що іще замало.
Вони відвару
В купіль підливали -
Щоб внучечку
Кохання не минало...
Спасибі, рідна.
Все це так згодилось -
Любисток, м'ята,
Кучерявий хмелик.
Помру з коханням,
Як і народилась -
З вогню, з вогнем,
І на вогні - метелик.

Захоплює, як вир,
Це почуття.
Не врятуватись.
І не відхреститись.
Нема туди дороги.
Й вороття
Немає теж.
Як вмерти,
Чи - родитись.

На сонце хмара
Кинула свій плат.
І плаче небо
Сіримисяльозами.
Нема для літа
Вороття назад,
Бо цвіркуни
Казки всі розказали.
...Кінцем платка
Сльозу тополя витре
І виструнчена стане,
Як свіча.
Накине плаття,
Все дощами виткане,
І буде то співати,
То мовчать.

В тумані сизому,
Над мороком ночей,
Лунає музика,
Вирує, а іще
І радує, й ридає,
І болить...
Лунає музика,
Як море десь шумить,
Як вітер в верховітті заблукав,
Як джміль у квітах,
В розмаїтті трав...
Лунає музика.
В душі, чи звисока.
Не шурхотить,
Прийшла осока...

Ну от і все -
Закінчилася осінь.
Сьогодні вранці
Випав перший сніг.
Сади стоять
Роздягнені і босі
І біле полотно
Їм стелиться до ніг.
На плечі яблунь
Опустилось небо,
Чорніють вишні,
І малинник зблід.
І мабуть нам
Уже звикати треба,
Що сніг сховав
Осінній жовтий слід.

Все відцвіло
І вицвіло дотла,
І не шумить
Золотокрила осінь.
Я не жалкую,
Та і не змогла б
Радіть їй,
Жовтоокій досі...
Пастельні фарби,
Дим із димаря,
І хліб в печі -
То пізня-пізня осінь.
Городи чорні.
І тополі в ряд,
І дощ
Ворони
На крилі приносять.

Червона ягідка
Повисла на стеблині.
Здивована, згубилась
В очереті.
І тільки шепіт
Над водою лине -
Читає вітру
Очерет сонети.

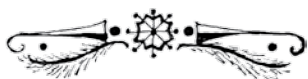
Ще перший сніг
Не сипеться на скроні.
І ми удвох,
І сонце - на долонях.
І гаряче,
І світло на душі.
Не хочу бігти,
І кудись спішить...
І ми удвох,
В солодкому полоні...
Хай довго сніг
Не сиплеться на скроні
Й дарма зима
Вичорнює сади.

Куди і звідки,
Звідки і куди?
З'являємось,
Пірнаємо в безодню.
Говорим - щастя.
А то може - дим.
Говорим - завтра.
Може це - сьогодні.
Загадуєм, плануємо,
Печем
Пиріг на свято,
Плачемо ночами.
Кохаємось.
Спираємсь на плече...
Але не знаємо,
Що буде завтра з нами.
Всесильні і безсилі
(Жах і сміх)
Як засторога
В зоряному пилі.
Несем в собі
І покаяння, й гріх.
Вві сні - крилаті,
Наяву - безкрилі.
Куди і звідки,
Звідки і куди?
Все ж летимо -
З безодні у безодню.
А на шляху -
Космічний пил і дим.
І в ньому - ми.
Ще - зараз,
Ще - сьогодні!

По білому полотнищу степів,
На схилах балок,
Убраних у вохру,
Чорніє плетево
Травинок і кущів.
Та зеленіє лист
З-під снігу вогко.
Холодна величава простота
Прийшла у світ
І бавиться із сонцем...
Примружу очі,
І завмру отак.
Через повіки,
Наче крізь віконця,
Милуюся на блискітки вогнів,
Які лише від подиху легкого
Мені на радість,
А зимі - на гнів.
Зникають,
Не залишивши нічого.

Кошлаті верби,
Кудлаті клени,
Старі і сиві -
В гостях у мене.
Начеси з інею -
Чудові зачіски.
Полотна синії,
Сонячні зайчики.
Відблиски й тіні
Скачуть по стінах.
Провідаю літо,
Що спить у сні.

Сонце колесом рудим
Пробивається крізь дим.
Ненароком і поволі
Тихо котиться по полю.
Ближче, ближче до воріт,
Де сидить рудющий кіт.
Підкотило, посміхнулось,
І з котом переморгнулось.
Потім плигнуло на небо -
Бо світити й в січні треба.

З прожилками синіми - небо.
Зима в чорно-білих тонах.
І вигнувши шиї, як лебеді,
Дими з димарів - на дахах.
Ріка мерехтливо засніжена
Сховалась, затихла, мовчить.
І киця на сонечку ніжно
Очі примружила, спить.
Зима уже навпіл розсічена.
Ще холодно й сніжно, але
Невдовзі за лютим і січнем -
Весна на крилі у лелек.

Сховалось сонечко,
І тінь кота пропала.
Він смачно так
Сидів на підвіконні.
Мені чомусь
Так сумно-сумно стало.
Він спину грів,
Як грав
На саксофоні.

Снігу-снігу
Насипало за ніч.
А тепер уже
Дощ моросить.
Неприваблива
Сіра заповноч.
А ти сонця
У мене просив.
Не хвилюйся,
Мій любий.
Терпіння!
Всьому час свій
І всьому свій день.
Висіваю чарівне насіння.
Це - для тебе.
А ось - для дітей...
Скоро сонце загляне
Крізь яблуню,
Що стоїть біля наших воріт,
Схожим стане
На стигле яблуко
Й на горі
Розцвіте горицвіт.
...Ну а поки що -
Снігу за ніч!
А ось зараз - дощ моросить.
Неприваблива сіра заповноч,
Невиразна зимова мить.

Довгим поглядом,
Легким подихом
Проводжаю тебе
До воріт.
А ти з сполохом,
Чи то з подивом
Переходиш життя у брід.
Річка тиха і повноводна,
Заспокоєна і сумна.
Це народжена
Тобі - я
Для повені -
І як доля, і як жона.
А ти - берег мій крутосхилий.
Все несеш мене в долину.
Несподіваний, ніжний, милий.
Не залиш же мене одну.

А вечір із бузкового
На синій
Змів свій плащ...
Я думаю про тебе.
Ти трохи почекай.
Зберуся з силою
Й зорею мерехтливою -
На небо.
І ми зустрінемось
У Всесвіті,
За Краєм,
Де все так просто
І невідворотно.
А синій вечір
Мені серце крає...
Чекай на мене,
І відкрий Ворота...

Синій ранок,
Синій день.
Ти до мене
В гості йдеш.
Я чекаю,
так чекаю.
З кожним звуком
Завмираю.
Прислухаюсь:
Чи не ти
В двері -
З сонцем золотим?

О милий мій, яка мала причина.
Така мала, що розбирає сміх.
Ми розійшлись поважно й дуже чинно...
А в тому лісі знову падає сніг.
Та чи до снігу нам, та чи до сміху?
Ми розгубились в круговерті літ.
Моя мала, моя єдина втіхо,
Як зупинить часу нестримний літ?
З тобою ми на різних континентах;
І наша пам'ять - наше забуття.
Я до цих пір живу в твоїх тенетах,
Але нема до тебе вороття.

Краплинки тиші
Я зберу губами
І збережу на згадку про кохання.
І те, як не забудь мене благала
(Таке незначуще й мале прохання).
Я так благала: « Не забудь мене!»
Та все минає. І таке мине.
От тільки пам'ять на губах зосталась,
Від того, як зустрілись і кохались.
Та ще краплинки тиші і свіча -
Той вічний вогник, що живе в ночах.

Бабуньо,
Як часто сниться
Мені ваша хата,
Якої вже давно нема.
Та хата, де так солодко
Поспати,
Де сльози всі
Були іще дарма.
Ще сниться сад,
Де полум'ям тюльпани
Й розлога яблуня -
Білесенький налив.
По саду б по росі
Пробігтись рано-рано,
Або під яблуню
Сховатися від злив...

Вдихну і видихну
Дощу спокійний гомін.
(Чомусь все більше
Отакий до смаку)
Згадалися бабуса,
Білий комин,
Де трав пучки
Та вузлик зерен маку.
Такого духу
Більш нігде не знала,
Такий один.
Хіба іще - у Бога.
...А дощ іде.
Вмиває і освітлює
Моє дитинство.
Родом я із нього.

Сонце жовтим оком
Вигляда з туману.
Заплуталась мережка
В чорноті кущів.
І зважнілий, сірий
Сніг дрімає й тане
Й сняться тому снігу
Плескоти дощів.

Залицявся Осокір до Верби:
«Ти мене, Вербонько, полюби.
В мене он листочки які!
І без вітру вони гомінкі.
Хоч стою я біля води,
Від біди ти мене відведи:
Не полюбиш - засохну на пні.
Ну, хоч погляд зупини на мені.»
Закивала верховіттям Верба.
Де й поділась Осокора журба.

Моя хатино,
Бачу по очах:
Ти зовні - хата,
А в душі ти - птах.
І в тебе, бач,
З-під стріхи,
Понад вікнами,
Вже сонцем
І дощами
Крила виткані.
Віконниці здивовані
Небаченим:
«Невже і ми
До неба на побачення?!»
Одне крило -
Натхнення,
А друге - мрій крило.
І вже летить хатина.
Здивоване село.
Йому і заздро, й лячно,
Що можна жити так:
Стояла просто хата,
І раптом
Стала -
Птах.

Бузково все
Від подиву бузкового -
Бузковий вечір,
І бузковий ранок.
Чи може бути
Щось іще казковіше?
Бузковий світ
Бузково серце раниць.

На клавішах
Жасминових сердець
Дощ награв
Прозорі мінуєти.
І десь над світом
Причалась, жде
Продовження концертного
- Комета.
І світло, й легко
Розлива жасмин
Дощу творіння
В пахощах і звуках.
Прозоро так,
Що аж старезний млин
Зліта до неба,
Розпростерши руки.

Я на старому
Колесі сиджу,
Дивлюсь на воду,
Де плюскоче рибка.
Повз мене проліта
Зелений жук,
А онде місяця
Зависла біла скибка.
Спокійно й затишно.
І спечений вже хліб.
І висапана грядка
З гарбузами.
І молоком в сусіда
Пахне хлів.
Ще день один
У мене за плечами.

За обрій сонце -
колесом.
І чайка сіра -
голосом.
І вечір -
фіолетово.
З падіннями
і злетами.
Все тоне в тиші
сонній.
Все - імпресіоністськи.
Букет на підвіконні,
Кущів бузкових
низки.
І піна бузинова -
зімліло
над землею.
Й невимовлене слово -
тремтливою зорею.

Білий-білий,
Вишневий-вишневий,
Заметілля -
Над швидкістю літ
Пелюстками
Осипле травнево -
Неминуче розбурханий світ.
І на мить -
До наступного цвіту -
Перетвориться в дощ і сніги.
Як я вдячна
Вишневому світу,
Що натхненно отак
Навкруги!

Маленький двір
З зеленим шпоришем,
Де є садок
З малиною і вишнями.
Вдень вмитий до пахучості дощем
І тишею вночі
Тремтливо вишитий.
Сюрчать сюрчки,
Цвінуть ромашки й маки.
Комусь на радість
Вже цвіте цикута.
Життя - складне,
Та кожному за смаком.
Одним - грішить,
Ну а другим - спокутувать.
Мені ж - цей двір
З зеленим шпоришем,
Де легко дихать,
І сміятись легко.
Де прилітає лебідь
За віршем,
А за сльозою -
Чайка чи лелека.

Затуманені сливи -
То вже ранки осінні.
І такий же, аж сивий
Подих літа у сіні.
Вже тумани й на річку,
Білі-білі щоранку,
Вже заходить у звичку
Закривати фіранку.
Правда вдень на осонні
Кіт примружує очі,
І жовтіє ще сонях -
Відцвітати не хоче.
Та приємно вдихати
Дух осінньої сливи.
І чекати, чекати
Осінь. Ту, що у зливах.

Дими осінні, сині
Понад річкою.
В рожевих хмарах -
Синій небокрай.
І в синю даль
Такою ж, в колір, стрічкою
Біжить вода,
Фарбована в печаль.
На пагорбах
Запалені осінньо
Горять кущі -
Із року в рік одне.
І ходить в пору ту
Засмута тихо тінню -
Нікого не забуде, не мине.
Не зустрічі -
Прощання на порозі.
Не знахідки -
А втрати і жалі...
Та все ж мені
По синій цій дорозі
І боляче,
І щедро на землі.

Надворі сирість,
А у хаті -
Затишно.
Горить свіча,
Як погляд у минуле.
Перебирають пальці
Коси-заполоч,
Дивуються,
Що їм ще не заснулось.
Скриплять віконниці,
Співають тихо пісню
Для гостя-вітру,
Що прийшов до ночі.
Горить свіча.
І що то буде після -
Не знаю я.
А може і не хочу...

Сіро й вогко.
Сиво й сонно.
Світ закутався
В тумани.
Виглядаю -
Сонця сонях.
Та, мабуть,
Іще зарано.
Січень струшує
Сердито
Дощовий зболілий
Набризк.
І дописують тумани
Дивно-сивий,
Сонний нарис.
Ну а поки, ну а поки,
я чекатиму терпляче.
У тумані -
Тихий спокій.
Тільки мжичка
тихо плаче.

Кольори весняні перебрані
Пензлем небо посинене дзвінко.
Схили балок з схуділими ребрами
Вже чекають тепла й відпочинку.
А сьогодні радісно діти:
«Мамо, лебеді білі над річкою!»
І далеким повіяло літом.
Мабуть, треба почистить криничку...

Вже пахнуть груші
Перестиглим літом
І віють вітри
Від Дніпра і далі.
І стомлено схилилося
Над світом
Премудре небо,
Сповнене печалі.

Необачно - і непобачено.
Світ великий, як світ маленький.
Тож приходжу я на побачення
До туманних ранків
Лелекових.
І вдихаю я річки звуки,
І вслухаюсь в тремтіння літа.
І сплітаю з туманом руки,
Як дерева із вітром віти.
Мрію з чайкою, мрію обрієм
І купаюсь в пахощах трав.
І біліє хмаринним обрисом
В криках птахів молочний став.

Вже день зістарівся
І знову на відльоті.
І маятник
Відстукує життя.
Та я не в розпачі,
І навіть не в скорботі.
Цікавий світ,
Хоч і складне буття.

Сонети й сонати -
Багаття вночі.
Палаці й палати.
Де можна спочить?
Оклади й облуди
Довіку - амінь.
Здивовані люди -
Ще диво не в лінь.
Дукати й дуплети
На дві сторони.
Бокали й букети
На честь сарани.

Імпресію і рацію.
О, бідний мій Горацію.
Вдивляюся у образи
Із списками і кобзами.
Хто з чим до нас пожалував:
З медком, чи, може, з жалом?
О, рацію - в прогресії
Експеси, SOSи, сесії.
В судинах тиск підскакує
(Імпресію спрацьовує).
А совість тихо квакає,
Сама себе зацьковує.
Сопа солідно рацію,
І дні за днями спльовує.

Всі ми колись,
Давно,
Були малими
І бігали по ягоди
В малинник,
Купалися під вербами
В струмку.
Шукали п'ять пелюсток
У бузку.
Старий колодязь
Нас поїв водою,
Й такі щасливі
Бігли ми додому.
А літнім вечором
На призьбі
Чи на сіні
Дивилися на зорі
В небі синім.
Ці звички й досі
Ще живуть в мені,
Хоча давно пролинули
Ті дні,
Й мої напівдорослі діти -
Збирають все частіш
За мене
Квіти.

Запитаю -
Чи літаєш ти у сні?
Запитаю -
Чи співаєш ти пісні?
Запитаю -
Любиш глід?
Запитаю -
Де твій слід?
Промовчиш,
Замкнувшись у собі?
Закричиш,
Ховаючись в журбі?
Посміхнешся,
Скажеш - «Підійди!»
Поцілуєш -
І нема біди...

І сплинули осінній тривоги
Медовим листом
По густій воді...
Зимові дні
Вже стали молоді.
Борей не сердиться,
І більше не лютує.
Весна! Весна!
Весну земля святкує,
Щоправда у яругах
Сніг ще спить.
Та схили снять вже снами
Що сіро-волохатими купками
На сонці спини гріють
Та голівки,
Схиливши їх понижче
До долівки.
І думають:
Чи спати, чи цвісти?
О сон-трава! Що їй відповісти?!

Як дивно у осінньому тумані
Розплутувати нитку давнини.
Там дії всі у здійсненому стані,
Там не шука ніхто ні правди, ні вини.
Там всі ще є, там зовсім інші весни.
Там - мрій серця, і неба голубінь.
І наші всі баталії словесні
Пливуть в незнану світлу далечінь...

...Я знову в осінь, повертаюсь в осінь,
Де вже давно розгублені сліди.
І пробігають повз всі листопади босі,
Розбризкуючи крапельки води.
Як швидко відцвіта бузок.
Не встигнеш очі підвести -
А він міняє колір.
І в час такий
Душа так близько до зірок,
І закричати хочеться
До болю в горлі.
Кричи, душа,
Мовчи, душа,
Яка тому різниця?
Бринить непрохана сльоза,
Та ще - бузок зориться.

«Не відаляйтесь дуже
Від Землі.
Ну й що, як вірші.
Дуже - то занадто.
Ви краще
Копшіться у ріллі
І голосуйте
«Проти» чи «За» НАТО -
Так радять
Із задумою в очах
Поетам Мудрі.
Їм усе відомо.
А я кричу:
«Летіть,
Допоки не зачах
Ваш витвір, як квітник,
Без крапель дощових,
Без блискавок і грому!»

Морози перші
Вже торкнулись гльоду.
Став сивим терен,
Вітер задзвенів.
Рогози зжовклі
Дивляться у воду,
І сонце вже
Не котиться в зеніт.
Люблю шипшину
Здавлювать пучками,
Люблю, як кашка
З неї виповза.
Замерзлої, холодної губами
Торкаюся і їм...
І як сльоза,
Бринить на гілці
Росяна зернина
І жде зими замріяна калина.

Громи і блискавиці
Всі над нами.
Дощі полощуть крила
Нам нерідко,
Та лине ми
Над садом,
Над ланами.
Ти - лебдь мій,
Я - твоя лебідка.
І що нам грім,
І що нам блискавиці,
Якщо ми в парі
В радості і в горі.
Дарма що світ
Уже одцвів і вицвів
Ми зараз вдвох
І - з осінню говорим.

А я біжу
До тебе знов і знов.
У верховіття рук твоїх
І подихів гарячих.
Та що ми знаєм,
Про те, що є любов?
Всевидящі
У щасті - ми незрячі.
Облиш мене,
Чи знову полони -
Я все ж з тобою
В добровільній муці.
Мене твій погляд
Манить і п'янить.
Які ж ми темні
В світлій цій науці!

Потрібно інколи
Побути на самоті.
Побачить раптом:
Пух з тополь летить,
Почути шелест вітру
У траві,
І спів пташок
З зелених вірховіть.
Ще хочеться
Дивитися у небо,
І синій простір
Убирати в себе,
Зірок ясних
Далеку наготу.
Радіть тому,
Що ми ще є і тут.
І як чудово
По цій тихій хвилині
Тримать в обіймах
Двох малих і милих,
Двох ніжних чайок,
Ластівок стрімких,
Кровинкі дві,
Двох діточок своїх.

Я метеликом на вогонь -
До очей твоїх, до долонь.
І горю, і згораю я.
А інакше - мені ніяк.
І народжена лину знов
У вогонь - основу основ.

Вже скотилась й висохла
Слізонька осіння.
Тільки в небі високо
Синьо, синьо, синьо.
Запалали ясени,
Загорілись клени.
Знову стало ясенно
На душі у мене.

Розминулись -
Не судилось,
І в тумані заблудились
Сиві коні вдалині.
Все минулось,
Промайнуло,
Як хмарини білокрилі,
Але щось
Всеж залишилось
І мені...
Лиш ти і я -
І смуток відліта.
Лиш ти і я -
І всміхнені уста.
Лиш ти і я -
І зорепад над нами.
Лиш ти і я -
І ми вже над віками.
Завжди у леті,
Над космічним кругом.
Ми на планеті -
Журавлиним кугом,
Осіннім димом,
Сонячним дощем.
Лиш ти і я -
Під зоряним плащем.

Вбрання згубила,
До неба - віти.
Вся - над водою,
А в вітах - вітер,
Чорне гіляччя,
Червоний килим.
Як гірко плаче
Вона за милим.
Дні промайнули -
Спокуса літа.
Літо - в минуле,
Вітер - у віти.
Холодно й сіро,
Килим не гріє.
Закінчилась спека,
Лиш вітер віє.

Перехворіла
Щиро й наївно.
Ні сполоху,
Ні трепету
В душі.
І не загрожує,
Як пушкінській Наїні,
В «колись», як до майбутнього
Спішить.

Моя любове, ти така самотня!
Одна, одна, і знову - ти одна.
Мабуть для того, щоб відчуть сповна.
Моя любове, ти така самотня...

Моя любове, ти така солодка!
Як мед сочишся й каплеш на уста.
Твоя свята й прекрасна простота,
Моя любове, ти ж така солодка...

Моя любове, ти така жадана!
Все віддаю за зустріч із тобою.
До краплі щастя, і до краплі - болі.
Моя любове, ти така жадана...

Моя любове, ти така солоня!
Сльозою котишся через усе життя.
Та не віддам тебе, собі затам.
Моя любове, ти ж така солоня...

Моя любове, ти така терпка!
Незнана терпкість ця заповнює і душу.
Та все знести заради тебе мушу.
Моя любове, ти така терпка...

Моя любове, ти така гірка!
Полин - ніщо в порівнянні з тобою.
Та гіркою рани ти загоїш.
Моя любове, ти така гірка...

Моя любове, ти вогонь з вогнів!
Згораю я, не знаючи завіщо.
Але не є ніщо за тебе вище.
Моя любове, ти вогонь з вогнів...

Дитячі сни
І марева, і мрії...
Що я згубила?
Що знайшла і вмію?

За браком часу -
Дефіцит емоцій.
За браком слів
Емоцій аж занадто.

Подарунки осінні -
Журавлине «курли»,
І метеликів тіні
До зими, до імлі.

Туманом осіннім,
Дощем сірооким
Полину до тебе,
Залишивши спокій.

А чи кохала я без меж,
Чи примірялась - і раділа,
І думала, що вмію теж,
А то була тільки надія?

Весною - сад в квіту.
А восени - багаття.
Таку б тканину
Та собі на плаття!

І на краю Чумацької дороги
Є той один, що завжди у душі.
Ми тільки люди, і ніяк не Боги.
То що ж я можу? Напишу вірші...

В пломінь
Чи в спомин -
Осінні печалі.
З вітром дзвінким -
У веснянії далі.

Дощ по-осінньому
Сьогодні лив і лив.
Змивав листки сріблясті
Із олив.
Вони, як риби
У струмках пливли.
Були й дощем,
І спогадом були.
Дощ по-осінньому
Щось літу лопотів.
А перекласти
Чи не міг, чи не хотів.
Забув словник,
І літу не сказав.
Воно, замріяне,
Блукало серед трав.
Та що переклад?!
Зрозуміло й так –
Дощ по-осінньому
Пас яблука в садах.

Світ моросить.
Не видно зорепадів.
І тільки яблука
По саду “тук” та “тук”.
Незримо так і серце моє пада
З осінніх снів -
До губ твоїх і рук.

Вогонь
З долонь —
В долоні.
І сивина —
На скроні.
Осінь...

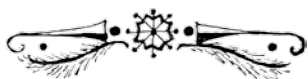
На крилах –
Небо.
Під крила –
Вітер.
Лечу до тебе –
Себе подіти.

Як ця осінь світла
На тебе, любий, схожа!
Вона така ж привітна,
Ласкава і пригожа.
Такі ж у неї очі –
Твої – блакитно-сині;
Такі ж у полі трави –
Шовкові, сиві-сиві.
І юний погляд, подих,
Усміхнені уста.
Й думками повноводні –
Ти й осінь золота.

Забрела в дитинство
У сні крилатім,
Босоніж,
З метеликом на платті.
Забрела в дитинство
Давнє, миле,
Де привільне птаство
Часто снилось.
Верби, осока,
Вода прозора.
За плечима –
Небо неозоре.
Я лечу! Я знаю,
Як злетіти.
Знаю, де вагу
Свою подіти.
Стати птахом
З тілом невагомим.
Я вже в небі,
А внизу лиш гомін...
Забрела в дитинство
Давньо-дивне,
Те, що за туманом і
За димом...

Душа-метелик виростає
На зорях айстрового літа.
І посміхається, крилата,
Любов'ю й щастям обігріта.
Над нею десь тече глибока
Ріка-галактика вогнів.
І споглядає Бог звисока,
На милість змінює свій гнів.
Він розуміє –
Все так просто:
Метелик, річка і життя...

Вже у коморах сохне просо
Й пшениця – на Різдво кутя.
В садах вже зріють груші, сливи –
Зимою на столі узвар.
Душа це бачить. І щаслива.
Душа приймає Божий дар...
На зорях айстрового літа
Сади тріпочуть і пливуть.
Туманом річка вже сповита,
Соми на спинах сон несуть.
А в тиші цій, на водній гладі,
Із верб листочки золоті.
І вітер ніжно-ніжно гладить
Іх, відшукавши в самоті.

Поки писала вірші -
Тісто уткло.
Йому-то що?
Що до мого натхнення?
Воно тихесенько
З макітерки сповзло.
Ой, леле, леле!
Ой, моя ти неньо!..
Нічого. Тісто я перемішу,
Змащу олієюю,
Щоб пахло смачно.
Вкладу думки свої
І тмином притрушу.
Спечеться хліб -
І Богу буду вдячна.